

אמר רב שמן בר אבא אמר ר' יוחנן
הכניסה לו זהב, שמין אותו והרי הוא כשוויו.
 לא יוסיף שליש ולא יפחות חומש (-רש"י)

<u>קושיא</u> מברייטא-א	הזהב הרי הוא ככלים. מאי לאו ככלים של כסף דפחתי?	
<u>תירוצ</u>	לא, ככלים של זהב דלא פחתי!	
<u>קושיא א</u>	אם ככלים של זהב מיירי, ככליו מיבעי ליה?	
<u>קושיא ב</u> מברייטא-ב	תנא קמא	רבן שמעון בן גמליאל
	א. זהב הרי הוא ככלים ב. דינרי זהב הרי הן ככספים	במקום שנהגו <u>שלא</u> לפורטן שמין אותן והרי הן בשוויהן
על מה קאי רשב"ג?		
♦ אי אסיפא; דמיירי בדינרי זהב ונהגו שלא לפורטם, למה סובר ת"ק שהם ככספים, הרי אינו יכול להוציאן בקל כמו כספים?		
♦ אלא ארישא; דמיירי בחתיכות זהב, וסובר ת"ק דהוי ככלים של כסף שמפחיתים חומש, ורשב"ג סובר דהוי כדינרי זהב במקום שנהגו שלא פורטים, ועל כן הרי הן בשוויהן.		
הרי שהפירוש של "הרי הוא ככלים" היינו כלי כסף, וא"כ ברייתא-א ג"כ ככלי כסף, והדרה קושיא לדוכתיה?		
<u>תירוצ א</u> לעולם אסיפא, ומיירי במקום שאפשר לפורטן ע"י הדחק!	תנא קמא	רבן שמעון בן גמליאל
	א. זהב הרי הוא ככלים [של זהב, וכשוויו] ב. דינרי זהב הרי הן ככספים [ומוסיפים שליש]	אינו חולק כיון דלא נפקי אלא ע"י הדחק, ה"ה בשוויהן
נמצא ש"זהב הרי הוא ככלים" בשני הברייטות, היינו ככלים של זהב ואתי שפיר דברי ר' יוחנן!		
<u>תירוצ ב</u> כולה רשב"ג	זהב ה"ה ככלים [של זהב – בשוויהן], דינרי זהב ה"ה ככספים [ומוסיף שליש] בד"א במקום שנהגו לפורטן, אבל במקום שנהגו <u>שלא</u> לפורטן ה"ה בשוויהן ואינו מוסיף שליש.	
?	מכל מקום [עדיין קשה קושיא א, אם בכלים של זהב מיירי] ככליו מיבעי ליה?	
!	א. אכן קושיא ב. לעולם זהב ה"ה ככלים של כסף ומיירי בזהב פריכא שנופל מהן כשממשמשין בהן. ור' יוחנן מיירי בחתיכה גדולה דלא פחתי, ועל כן הרי הם כשוויו. ג. רב אשי: כנ"ל ומיירי בזהב ממלא; דק דק של זהב (-רש"י), או זהב הניטל מן הארץ ממוצאו (-תוס')	
<u>למסקנא</u>	חתיכות זהב: ר' יוחנן אומר הרי הוא כשוויו דינרי זהב: יוצאים בשוק (נהגו לפורטן): ה"ה ככספים ומוסיפים שליש אינם יוצאים בשוק (נהגו שלא לפורטן): ה"ה כזהב ובשוויהן יוצאים בשוק ע"י הדחק: לפי תירוצ א, מחלוקת ת"ק ורשב"ג כלים של זהב: ה"ה בשוויהן פירוורי זהב, אבק זהב (או זהב גולמי): מפחיתים חומש	